

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ)

Ἐν Ἑλλάδι Δραχ. 10  
Ἀλλοδαπῆς Δρ χρ. 10

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου μηνός.

# ΑΓΩΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (τί ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος).— Κύριος (τί εἶπον οἱ Κύπριοι πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδου δοῦκα τοῦ Κόνωτ).—Μικρὰ Ἀσία (στατιστικαὶ πληροφορίες πληθυσμοῦ καὶ σχολείων τῆς ἐπαρχίας Ἡλιουπόλεως).—Ἡ ἐθνικὴ ἀλληλεγγύη τῶν ἀπανταχῶ Ἑλλήνων καὶ ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.— Ἀγγέλματα καὶ θρόνοι.—Ἐταιρεία δημοσίων καὶ δημοτικῶν ἔργων.—Τὰ ἐν Ἑλλάδι.—Τελευταῖα εἰδήσεις.

Ἐπιφυλλίς (ἡ ψευδογλωσσολογία ἐν παραδείγματι ὑπὸ Α. Ν. Σμιᾶ).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τῇ 2 Μαρτίου 1905.

Παρὰ τὸν γιγάντειον γόδοπον, ὅστις συγκινεῖ διὰ καταπληξέως πᾶσαν τῆς οἰκουμένης γωνίαν ὡς βρόμος τεραστίας πτώσεως, παρὰ τὴν παραχρῆν τὴν ἀνάμικτον θαυμασμοῦ ἄμα καὶ ἀνησυχίας, ἣν προκαλοῦσι τὰ θαυματουργήματα τῶν Ἰαπώνων καὶ τῶν Ρώων αἱ φρικταὶ ἐν Μαντζουρίᾳ ἀτυχίαι, ἡ στενὴ λωρὴ τῆς ἐλληνικῆς χερσονήσου δὲν ἀπέβαλε, πολλοὶ γε καὶ δεῖ, τὸ δικαίωμα νὰ ἐφευκτῇ ζωηρὰν τὴν προσοχὴν τοῦ πολιτικοῦ τῆς Εὐρώπης κόσμου.

Αἱ ἐν τῇ ἀγγλικῇ βουλῇ προσφάτως διεαγχεύεσθαι πολυῶροι συζητήσεις περὶ τοῦ μακεδονικοῦ προβλήματος, αἱ ἀναμφηρίστως διπλωματικαὶ περιοδεῖαι τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου καὶ δεξιώσεις αὐτοῦ ἐν Βερολίνῳ καὶ Λονδίνῳ, αἱ ἀδιάκοποι τῶν Τούρκων πολεμικαὶ παρασκευαὶ καθιστῶσιν ἑναργεῖς, ὅτι αἱ γῶραι τῆς πολυπλοῦς ταύτης χερσονήσου διατελοῦσιν οὕτως πείρην μεγάλων φροντίδων, φλογερῶν ἀνησυχιῶν, βλέψων ἀνυπομόνων, ἐξ ὧν οὐδεὶς γινώσκει τί αὐτὸν θὰ προκύβῃ, ἀλλ' ἐξ ὧν πᾶς ἐχέφρων φοβεῖται, ὅτι μεγάλα καὶ σπουδαία θὰ συνετελεσθῶσιν.

Οὐδὲ καταλογίζομεν εἰς τοὺς ἐνδεχομένους παράγοντας νέας καὶ κρίσιμους ἐξυτμήσεις τοῦ ἀνατολικοῦ λεγομένου προβλήματος τὴν οὐχὶ ἄλλως ὅλως ἀπίθανον ἀνάγκην τῆς ῥωσικῆς αὐτοκρατορίας νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ ἐν τῇ Ἐσχάτῃ Ἐφῇ ἀτυχήματά της δι' ἐνεργότερας πρωτοβουλίας εἰς τὰ τῆς προσθίας Ἀνατολῆς πράγματα. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν μὴ συμβῇ, καταφανεστάτη εἶναι ἀπὸ τοῦδε ἡ ἀρνητικὴ ἐπίδρασις τῶν ἐν Μαντζουρίᾳ συμβαινόντων, ἡ γαλάρωσις τῶν ἀμοιβαίων φόβων τῶν μεγάλων πρὸς ἀλλήλους, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ κύρια ἐρείσματα τῆς καλομένης εὐρωπαϊκῆς ἀσφαλείας καὶ ἡ ἐντεθεὶς ἐξάψις τῶν ἐπιμελῶς ἀποκρυπτομένων ὀρέξεων πρὸς ἀρπαγὴν καὶ ἐπέκτασιν τῶν κερδοσκοπικῶν ἀγώνων.

Ἀν ἡ Ρωσία σήμερον μὴχοι στήθεος σχεδὸν βεβυθισμένη εἰς τὰ μαντζουρικά τέλματα ἐντείνῃ ὅλας αὐτῆς τὰς προσπάθειάς, ὅπως ἀποκρούσῃ τὰ ἀμείλικτα κτυπήματα τῆς κινεζικῆς φυλῆς, τίς θ' ἀναλάβῃ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ἀρνητικὸν νὰ περιστέλλῃ μὲν τὰς φιλοκτηνῶνας τάσεις τῆς Αὐστρίας, νὰ κρατῇ δὲ δεξιὰς τὰς χεῖρας τῆς Τουρκίας κατὰ τῆς ὑπερφύλου, ταχαχῶδους καὶ ἀνυπομόνου ὑποτελείας ἡγεμονίας, ἣν ὡς πρόσκοπον τῶν πανσλαβιστικῶν τῆς σχεδίων ἀναφανδὸν προστατεύει;

Φαίνεται ἐκ πολλῶν ἐνδείξεων, ὅτι ἡ Τουρκία ἀποβλέπει, ἵνα ἀφ' ἐαυτῆς ἐπαρκέσῃ εἰς τὸν διπλοῦν τοῦτον σκοπὸν. Οὐδ' ἐξηγοῦνται ἄλλως οἱ τεραστίοι ἀληθῶς ἐξοπλισμοὶ τῆς. Πρὶν ἢ καταλίπῃ τὰς τελευταίας αὐτῆς ἐν Εὐρώπῃ κτήσεις θὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην τοῦ πολέμου κατὰ παντός, ὅστις ἀρπακτικὰς θὰ τεῖνῃ ἐπ' αὐτῶν βλέψεις καὶ ὁ γινώσκων τὴν τουρκικὴν ἱστορίαν πείθεται ἀκόπως, ὅτι ἐν αἵματι μεγαλυνθεῖσα ἡ φυλὴ αὕτη ἐν αἵματι πλέουσα θὰ καταλίπῃ τὰς

γῶρας ταύτας, ἃς ἐπλήρωσε φρίκης, ἐξ ὧν ἐπεφάνη εἰς τὴν σκηνὴν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, καὶ ἐξ ὧν φεύγουσα ὡς μόνον λείψανον τῆς διαβάσεως τῆς θὰ καταλίπῃ τῆς μνήμης τῆς τὴν αἰωνίαν κατάραν.

Ἀλλ' εἴπερ τις καὶ ἄλλη ἀμεσώτερον κινδυνώδης φαίνεται ἡ ἀποψις τῶν πρὸς τὴν Βουλγαρίαν σχέσεων τῆς Τουρκίας. Καὶ πρὶ τούτου μὲν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἀπὸ τετραετίας ὀδυνηροτάτην αἰσθάνονται οἱ Τούρκοι τὴν ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας πίεσιν. Ἀνὰ πᾶν ἔαρ εἶναι ἡναγασμένοι νὰ προβαίνωσιν εἰς ἀληθινὰς ἐπιστράτεας, ὅπως προλάβωσιν ἐνδεχόμενον κίνδυνον ἐκ τῶν πυκνῶν συμμοριῶν, αἵτινες συντάσσονται, ὁργανοῦνται καὶ ἐξοπλίζονται ἐν Βουλγαρίᾳ οὐχὶ ἀπλῶς ὑπὸ τὰ ἀπαθὲς βλέμματα, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνεργοῦ ἀρωγῆς τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως. Ὅσον δὴποτε δὲ καὶ ἂν ἐμωρύνθησαν οἱ Τούρκοι, δὲν ἀπέβηλον εἰσέτι τὸ αἰσθημα τῆς αὐτοσυντηρητικῆς καὶ τὴν ἱκανότητά νὰ βλέπωσιν, ὅτι παρὰ τὸν ἀληθῶς εἰς τὰς ἐξερθεριστικὰς ἐνεργείας τὰς χωροῦσας μέχρι τῶν βδελυρωτάτων κακουρηγμάτων τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν ἐν Μακεδονίᾳ βαίνουν καὶ οἱ ἐξοπλισμοί, οἱ ἀληθῶς πυρετώδεις, τῆς ἐπισήμου Βουλγαρίας καὶ ὅτι οὕτω τῶν πραγμάτων χωροῦνται καὶ εἰς ἀναπόφευκτον ἀγόντων σύγκρουσιν σκοπύμενον εἶναι νὰ κόψωσιν ἅπαξ ἰὰ παντός τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ, ὅπερ ἀπειλεῖ αὐτοὺς οὐδὲν πλέον ἢ ἔλαττον ἢ διὰ θανάτου ἐν Εὐρώπῃ τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας.

Καὶ οἱ Τούρκοι φαίνονται πιστεύοντες, ὅτι ἤλθε τὸ πρὸς τοῦτο πλήρωμα τοῦ χρόνου.

Ὅ,τι δὴποτε ἂν λεγθῇ πρὸς ἀναιρέσιν, ἡ εἰς Βερολίνον πρῶτον καὶ εἴτα εἰς Λονδίνον μετόπισις τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου ἀποδεικνύεται πιστοτάτη ἡγῶ τῶν βουλγαρικῶν φόβων, οὓς ἐμπνέει σήμερον ποικίλων δυσμενεστάτων περιπτώσεων συνδρομή. Τὰ τελευταῖον αὐτὸν δάνειον δὲν ἀπεκόμισεν αὐτοῖς εἰσέτι τοὺς ἐξ αὐτοῦ προσδοκώμενους καρπούς. Τὰ πυρομαχικά καὶ τὰ τηλεβόλα εὐρίσκονται εἰσέτι ὑπὸ κατασκευῇ ἐν τοῖς γαλλικαῖς καὶ γερμανικοῖς ἐργοστασίοις. Ἡ προστάτις αὐτῶν πυρρῆσις ἐπικινδύνους ἐκ τοῦ διπλοῦ πυρετοῦ ἀτυχεστάτου πολέμου καὶ ἐσωτερικῆς ἀποσυνθέσεως.

Ἡ ἀνάγκη ἄρα νὰ κερδήσῃσι καιρὸν φαίνεται αὐτοῖς ἐπιτακτικὴ καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἢ τοῦ ἀρμοδιότερος, ὅπως παρὰ τὴν προστασίαν, τοῦ πιστοῦ τοῦ Σουλτάνου καὶ πανισχύρου φίλου αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου τοῦ Β'.

Ἀλλὰ πλὴν τῶν φιλικῶν συμβουλῶν δὲν φαίνεται ν' ἀπεκόμισεν ἄλλο τι ἐκ Βερολίνου ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος, εἶναι δὲ δυσχερέστατον νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι ὁ Γερμανὸς αὐτοκράτωρ, οὐ πάντως θὰ ἐζητήσῃ ἡ πολυτίμος πρὸς τὸν Σουλτάνον μεσιτεία ἐκ Πετροπόλεως, θὰ νοσήσῃ τὸν φίλον τοῦ Σουλτάνου χάριν τοῦ φίλου τοῦ Τσάρου, παρέχων ἐγγυήσεις, ὅτι ἡ Τουρκία δὲν θὰ κινήθῃ κατὰ τῆς Βουλγαρίας καὶ ἀποσβῶν οὕτω τὴν ματαίωσιν πανσλαβιστικῶν σχεδίων, ὧν ἡ ἐπιτυχία δὲν θὰ ἄφηνεν ἄθικτα πολιτιμότητα ἐν Ἀνατολῇ γερμανικὰ συμφέροντα.

Ἀλλὰ καὶ ἐκ Λονδίνου πολὺ εὐχαριστημῆνος δὲν θὰ ἀπῆλθεν ὁ Βούλγαρος πρίγκιψ πρὸς τὸν μεστὸν εὐφροσύνης πύταρον τῆς βουλγαρικῆς δημοσιογραφίας. Τὸ παράσημον τοῦ Λουτροῦ καὶ ἡ ἐγκάρδιος δεξιότης ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Βούργικαμ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδου ἀποδεικνύονται λεπτότατα φύλλα χρυσοῦ, δι' οὗ ἐπιτηδεύοντα περιεκαλύφθη τὸ πικρότατον φάρμακον τοῦ λόρδου Πέρσυ, ὅπερ ὁ ὑπέρτοχος οὗτος ὑπουργὸς προσέφερεν εἰς ὑγείαν τῆς νοσοῦσης ἀδίκου, ἀλαζόνας, βδελυρὰν αὐτόχρημα πλεονεξίαν Βουλγαρίας διὰ τῶν κεραυνοῦ ὁδῶν ἐν τῇ βουλῇ τῶν Κοινοτήτων ἀποκαλύψων περὶ τῶν μυστῶν τῶν κομιτάτων ἔργων καὶ τῶν σκοπῶν, τῶν οὐχ ἥτιον ἀνηθικῶν, τῶν δι' αὐτῶν ἐπιδιωκόμενων.

Τὸ ἐπικείμενον ἔαρ θὰ δείξῃ τί τὸ ἀληθὲς ἐν ταῖς ὑποθέσεσι ταύταις ὑπάρχει.

## ΚΥΠΡΟΣ

Ἡ δὴ τῶν Κυπρίων ὑποδοχὴ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ δουκὸς τοῦ Κόνωτ. —Τί εἶπεν αὐτῷ ἡ Κύπρος

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Λεμεσοῦ τὰ ἐπόμενα ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1905:

Ἡ Λεμεσὸς ἐδέχθη σήμερον τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδου, δουκὸς τοῦ Κόνωτ. Ἐλθόντος, ὅπως ἐπιθεωρήσῃ ὡς κρηγῶς τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ, τὸν ἕνα καὶ μόνον λόχον, ὅστις ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐν Κύπρῳ βρετανικὴν κατοχήν. Μέγα ὀπλιταγωγὸν ἀπεβίβασε τὸ πρῶν τοὺς νέους ἀνδρας τῆς ὀλιγοστῆς φρουρᾶς, μετ' ὧν ὁ λόχον δὲ κατέπλευσε τὸ ἰσχυρὸν καταδρὺ μικρὸν, ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει οἰκονομικῶς ἡ Β. Α. Υ. Ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἡτο γινώσθη, κατέβη πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐκ Λευκωσίας ὁ Μ. Ἀρμοστής τῆς Νήσου σὺρ Κάρλος Κίγκ Χάρμαν. ἐκάλεσε δὲ καὶ τὸν δῆμον, ὅπως λάβῃ μέρος. Εὐθὺς ἐσχηματίσθη ἐπιτροπεία πολιτῶν, ὅπως ἐκφράσῃ πρὸς τὸν Δοῦκα τοὺς χαίρετισμούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόθους τῶν Κυπρίων. Ὁ δὸς ἀπέβη πράγματι πρὸς ὀλίγου καὶ ἤκουσε μετὰ μεγάλης προσηθείας ἐπὶ τῆς ἀποβίβας τὴν προσφώνησιν τῶν πολιτῶν. Αὕτη εἶνε μὲν ἄβρα, ἀλλὰ ἐξηγεῖ καὶ καθαρῶς τὸν λόγον τῆς λαϊκῆς ὑποδοχῆς. «Ὡς Ἑλλήνες οἱ Κύπριοι συμμεριζόμεθα τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους πρὸς τὴν Μ. Βρετανίαν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὸν σπῆτόν οἶκον, εἰς δὲ ἀνῆκε ἡ Β. Υ. τῶν Ὑψηλότης Ἡ αἰδιδίμος Μήτηρ Ὑμῶν ἐδώρησε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας Ἰονίους τὴν ποθητὴν ἔνωση πρὸς τὴν Μητέρα, τὴν Ἑλλάδα. Ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδου ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κύπρος θὰ τῆς τῆς οἰκονομικῆς εὐμερείας, αἰρομένη παντὸς καλύμματος, ἀλλὰ προπάντων προσδοκῶμεν ὅτι ἡ Α. Μ. θὰ εἰσακούσῃ τὴν μυχίαν φωνὴν τῶν Κυπριακῶν καρδιῶν καὶ θ' ἀκολουθήσῃ τὸ ρηθὲν ἐνδοξον μητρικὸν παράδειγμα. Τὴν προσφώνησιν ἐπηκολούθησαν αἱ ἐπίσημοι κραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, τῆς βασιλίσσης καὶ τοῦ δουκὸς, ἀλλὰ πικρὰς ἐπεκάλυψεν ἡ κρότης τὸ λαϊκὸν «Ζήτω ἡ Ἑνωσις». Ὁ δὸς εὐχαριστήσας δι' ὀλίγων καὶ αἱ πριγκίπισσαι θυγατέρες τῆς Α. Υ. συνταξιδεύουσιν μετ' αὐτοῦ, ἐξέφρασαν εἴτα τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῶσι καὶ τὸν νεώκτιστον τῆς πόλεως ναόν. Ἀμέσως ἡ Ἑλληνικὴ σημαία ἀνεπετάσθη παμμεγέθους ἐπὶ τοῦ ἀμβωνοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εἰσοδὸν τοῦ δουκὸς ἐχαίρετις τὸ πλῆθος διὰ φωνῶν ἀτελειούτων «Ζήτω ἡ Ἑνωσις». Ὁ δὸς ὑπεκλίθη πρὸς τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπερ προέτεινε πρὸς αὐτὸν ὁ κληρὸς, τότε δ' ἐπηκολούθησεν ἡ κραυγὴ «Ζήτω ὁ Δοῦς, Ζήτω ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος καὶ ἀμέσως νέα θύελλα «Ζήτω ἡ Ἑνωσις». Γενικῶς ἀρίστη ἐνεπαιθήσθη ἐν τῇ πόλει τῇ εὐμένεια τοῦ δουκὸς καὶ τῶν πριγκιπισσῶν, ἣν ἐπέδειξαν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον διὰ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ ναοῦ, ἐξαιρέται δὲ καὶ ἡ ἀγαθὴ διάθεσις τοῦ νέου Ἀρμοστοῦ Σὺρ Καρλ. ὅστις λαβὼν γινώσκιν τῆς παρασκευαζομένης προσφωνήσεως, συνετέλεσεν, ὅπως ἀκούσῃ αὐτὴν ἡ Β. Α. Ὑψηλότης. Εἴθε μόνον νὰ εἰσακούσῃ αὐτὴν καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ οἱ πρὸ παντὸς πολυπείροι ὑπουργοὶ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος!

Σ. Μ.

## ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ  
ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

Στατιστικαὶ περὶ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν σχολείων αὐτῆς πληροφορίες.

Καὶ τὸ τεῦχος τοῦ ἀξιολόγου περιοδικοῦ «Ἐνοφάνους», ὅπερ ἐκδίδει ὁ μικρασιατικὸς σύλλογος «Ἀνατολή», τὸ ἐκδοθὲν τὸν Ἰανουάριον 1905, περιέχει χρησιμωτάτας πληροφορίες περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ὁμογενῶν κοινοτήτων, ὅσας περιλαμβάνει ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιφέρεια Ἡλιουπόλεως. Ἐδρα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης διοικήσεως εἶναι τὸ Ἱαδινὸν τὸ παρὰ τὰς ἀρχαίας Τράλλεις ἐκτισμένον, τὸ ἄλλοτε ὡς πρωτεύουσα τοῦ βελαστίου Σμύρνης χρησιμεῖον, ἐξ οὗ καὶ νῦν ἐτι μετὰ τὴν εἰς Σμύρνην μεταφορὰν τῆς ἑδρας τοῦ νομοῦ ὁ νομὸς Σμύρνης νομὸς Ἀδινίου καλεῖται.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὕτη ἐπαρχία κατὰ τὸν «Ἐνοφάνην» περιλαμβάνει τοὺς ἐπομένους συνοικισμούς:

**Μοδῆλα** (τά). Ἡ πόλις αὕτη κατὰ τὸν γεω-

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται  
Πρὸς τὸν κ. Ι. Λαμπροῖδην διηγητὸν  
Ὁδὸς Ἱπποκράτους 5.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

γραφικὸν πινάκα τοῦ Καίπερτ εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς τοποθεσίας, ἐν ᾗ ἔκειντο τὰ ἀρχαῖα Μοβόλλα. Δύναται τις μάλιστα εἰπεῖν, ὅτι τὸ σημερινὸν αὐτῆς ὄνομα εἶναι παραφθορὰ τοῦ ἀρχαίου. Σήμερον ἀριθμῶν 10,400 κατοίκους, ἐξ ὧν μόνον οἱ 1400 εἶναι Ἑλλήνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι. Ἡ ἡμετέρα κοινότης διατηρεῖ μίαν ἐκκλησίαν μετ' ἑνὸς σχετικῶς ἐγγράμματου ἱερέως, ἀρρεναγωγείον μετὰ δύο διδασκασίων τετρατάξιον καὶ μαθητῶν 60 καὶ παρθεναγωγείον τέσσαρας ὁσάτως ἔχον τάξεις μετὰ δύο διδασκασίων καὶ μαθητῶν 75. Ἐδαπάνησε δὲ κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος 75 μὲν λίρας διὰ τὸ ἀρρεναγωγείον, 70 δὲ διὰ τὸ τῶν θηλέων σχολεῖον ἢ ἐν ὧν 145 τουρκ. λίρας.

**Μόλασα.** Κατὰ τι πολυανθρωποτέρα εἶναι ἡ πόλις αὕτη οἰκουμένη ὑπὸ 12,500 κατοίκων, ὧν Ἑλλήνες 2700, Τούρκοι 9000 καὶ διαφόρων ἄλλων φύλων 800. Ἡ ἡμετέρα κοινότης συντηρεῖ μίαν ἐκκλησίαν μετὰ δύο ἱερέων, ὧν ὁ ἕτερος σχετικῶς ἐγγράμματος· σχολεῖον ἀρρένων περιλαμβάνον ἐπὶ τὰς τάξεις μετὰ τριῶν διδασκάλων, εἰς δ' ἐφοίτησαν 70 ἀρρένες μαθηταί· παρθεναγωγείον μετὰ τριῶν τάξεων καὶ δύο διδασκασίων, εἰς δ' ἐφοίτησαν 50 μαθητρίαι νηπιαγωγείον μετὰ μιᾶς νηπιαγωγού, εἰς δ' ἐφοίτησαν νήπια ἀμφοτέρων τῶν φύλων 60. Ὁ πινάξ τοῦ «Ἐνοφάνους» ἀναγράφει ὅς δαπάνη 110 μὲν λίρων διὰ τὸ σχολεῖον ἀρρένων, 40 δὲ διὰ τὸ τῶν θηλέων. Ἀλλὰ προδήλως εἶναι ἐσφαλμένος καὶ ἄτελὴς, διότι δὲν περιλαμβάνει τὸν μισθὸν τῆς διδασκαλίας τοῦ νηπιαγωγείου.

**Μανταλιὰ.** Ὁ συνοικισμὸς οὗτος εἶναι κομπολις περιλαμβάνων 2650 κατοίκους, ὧν μόνον 550 Ἑλλήνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι. Οἱ ἡμέτεροι διατηροῦσι μίαν ἐκκλησίαν μετ' ἑνὸς ἀπαιδεύτου ἱερέως καὶ γραμματέων, εἰς δ' φοιτῶσι κοινῇ ἀμφοτέρων τῶν φύλων παιδιὰ περὶ τὰ τριάκοντα. Ὁ μισθὸς τοῦ γραμματιστοῦ ἀνέρχεται εἰς 6 τουρκικὰς λίρας.

**Ἀλᾶ-μπαξέ.** Ἀσημότατον ἀγροκῆπιον ἔχον μὲν 60 κατοίκους, πάντας Ἑλλήνας, διατηροῦντας μίαν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὅχι καὶ σχολεῖον.

**Κουετζάκ.** Ὁλιγάνθρωπος καὶ οὗτος συνοικισμὸς περιλαμβάνων 250 μόνον κατοίκους, πάντας Ἑλλήνας, ἔχοντας μίαν ἐκκλησίαν μετ' ἑνὸς ἱερογράφου ἱερέως καὶ γραμματέων, εἰς δ' ἐφοίτησαν 20 παιδιὰ. Ἐσφαλμένος κατὰ τυπογραφικὴν ἁβλεψίαν προφανῶς ὁ «Ἐνοφάνης» ἀναγράφει τὸν μισθὸν τοῦ διδασκάλου ὡς συνιστάμενον εἰς 2 τουρκικὰς λίρας ἀντὶ 20.

**Κεουλλούκ.** 200 ἄνθρωποι κατοικοῦσι τὸ χωρίον τοῦτο, ὧν 100 Ἑλλήνες, 50 Τούρκοι καὶ 50 ἄλλοι, οὓς ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «ἔνοι» ἀναγράφει ὁ «Ἐνοφάνης». Πιθανῶς οὗτοι εἶναι Ἀρμένιοι. Οἱ ἡμέτεροι διατηροῦσι μίαν ἐκκλησίαν μετ' ἑνὸς ἱερέως ἀπαιδεύτου καὶ γραμματέων μετὰ 20 μαθητῶν. Μισθὸς διδασκάλου δὲν ἀναγράφεται ἐν τῷ «Ἐνοφάνει», ἀλλ' ὡς εὐνόητον, οὗτος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 20 λίρας.

**Ἀκτσέ.** Ἡ πόλις αὕτη οἰκεῖται ὑπὸ 9600 ἀνθρώπων, ὧν οἱ 600 μόνον Ἑλλήνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι. Οἱ ἡμέτεροι διατηροῦσιν ἐκκλησίαν μετ' ἑνὸς λογίου ὅπως οὖν ἱερέως· σχολεῖον ἀρρένων μετὰ 50 μαθητῶν καὶ σχολεῖον θηλέων μετὰ 60 μαθητῶν. Ὁ «Ἐνοφάνης» τὴν μὲν δαπάνην τοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων δὲν ἀναγράφει, τὴν δὲ τοῦ τῶν θηλέων ἀναβιβάζει εἰς λίρας 50.

**Γενέ-Παζάρ.** Ἀληθὲς τουρκόπολις καὶ ὁ συνοικισμὸς οὗτος, ἐξ οὗ τῶν κατοίκων ἀνερομένους εἰς 5150 μόνον οἱ 150 εἶναι Ἑλλήνες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι. Οἱ ἡμέτεροι οὐτε ἐκκλησίαν—τοῦθ' ὅπερ δι' Ἑλλήνας ἀπίστευτον—κατὰ τὸν «Ἐνοφάνην» ἔχουσιν, οὐτε σχολεῖον.

**Σουλτάν-Χασάρ.** Καὶ αὕτη κομὴ τουρκικὴ εἶναι ἔχουσα 1050 κατοίκους, ὧν 50 Ἑλλήνας ἐστέ· ῤημένους καὶ ἐκκλησίας καὶ σχολεῖον.

**Ναζλιόν.** Πόλις περιλαμβάνουσα 14200 κατοίκους, ὧν 10000 Τούρκοι, 3900 Ἑλλήνες καὶ 300 διαφόρων φύλων. Οἱ ἡμέτεροι κατὰ τὸν «Ἐνοφάνην» ἔχουσιν μόνον μίαν ἐκκλησίαν, ὅπερ θεωροῦμεν ἀπίθανον. Ἀλλὰ σχολεῖα συντηροῦσιν ἀξιολογὰ. Ἀρρένων μὲν ἑξατάξιον μετὰ 40 διδασκάλων, εἰς δ' κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐφοίτησαν 122 μαθηταί· θηλέων δὲ ἐπίσης ἑξατάξιον μετὰ τριῶν διδασκασίων, εἰς δ' ἐφοίτησαν 98 μαθητρίαι. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ νηπιαγωγείον μικτὸν μετὰ δύο διδασκασίων, περιλαμβάνον ἐφέτος 120 νήπια ἀμφοτέρων τῶν γενῶν. Ἡ καταβληθεῖσα δαπάνη διὰ τὸν τοῦ διδασκάλου ἀνῆλθεν εἰς 160 τουρκικὰς λίρας διὰ δὲ τὰς διδασκαλίας εἰς 140.

(Θὰ συνεχίσωμεν εἰς τὸ προσεχές).



